



**ROMÂNIA**

*Ministerul Educației și Cercetării*

**Universitatea „ARTIFEX” București**

**Str. Economu Cezarescu nr. 47, sector 6,**

Telefoane: 316.61.67; 316.61.68; 316.61.69 Fax: 316.61.68; 316.61.69

Website: [www.artifex.org.ro](http://www.artifex.org.ro)

E-mail: [universitate@artifex.org.ro](mailto:universitate@artifex.org.ro)

---

## **CODUL DE ETICĂ AL UNIVERSITĂȚII "ARTIFEX"**

### **PREAMBUL**

Universitatea "ARTIFEX" din București, ca instituție de învățământ economic superior, acționează pentru formarea științifică, profesională și morală a absolvenților săi, prin crearea și menținerea unui climat intelectual și etic menit să asigure dezvoltarea personală și afirmarea profesională, să promoveze cunoașterea și evoluția fenomenului economic în general.

Universitatea "ARTIFEX" fundamentează toate activitățile sale și ale membrilor comunității universitare pe prevederile statului de drept și cu respectarea drepturilor omului. Astfel, respectul pentru demnitatea fiecărui membru al comunității universitare și promovarea integrității academice constituie direcții morale prioritare, care cristalizează diversitatea activităților desfășurate sub egida universității de către membrii comunității.

Universitatea "ARTIFEX" s-a angajat să contribuie la dezvoltarea și afirmarea democrației românești prin toate mijloacele și, în aceeași măsură, a prosperității generale. În acest context, date fiind tradițiile cu specific aparte ale Universității "ARTIFEX", elaborarea codului privind promovarea eticii profesionale în universități trebuie să definească clar, atât încărcătura morală și etică a actului instructiv-educativ, cât și coordonatele moralității care trebuie să definească conduita cadrelor didactice în relațiile interpersonale și în relațiile cu studenții și cu personalul administrativ al universității, dar și în legătură cu atitudinea intelectuală față de activitatea științifică și didactică în sine. Dimensiunea morală reprezintă o condiție indispensabilă a vieții sociale, în general, cu atât mai necesară în spațiul academic.

În viziunea Universității "ARTIFEX", Codul de etică universitară trebuie să reprezinte suma normelor de conduită profesională și socială, fixând, astfel, standardele morale generale, responsabilități și reguli care ghidează activitățile desfășurate în perimetrul Universității "ARTIFEX". Aceste norme etice au caracter de obligativitate pentru toți participanții, membrii ai comunității universitare. În același spirit, prezentul document reprezintă un contract moral care, în calitate de parte componentă a Cartei Universității "ARTIFEX" din București, asigură consistența morală și spirituală a activităților universitare și întemeiază obligativitatea cadrului normativ etic al oricărei activități universitare desfășurate. Trebuie subliniat faptul că acest cod etic respectă Constituția țării, legile și regulamentele interioare, promovând idealurile, principiile și regulile morale ale comunității universitare. Rostul Codului de etică universitară este de a contribui la creșterea coeziunii comunității universitare, la formarea unui climat de cooperare și competiție, în același timp, iar pe termen lung, la creșterea prestigiului Universității "ARTIFEX".

Scopul Codului de etică universitară se definește în următoarele direcții :

- identificarea valorilor fundamentale care stau la baza misiunii învățământului universitar;
- stabilirea unui pachet de standarde de conduită profesională;
- definirea mai clară a responsabilităților și a acțiunilor membrilor comunității universitare.

Intenția expresă a acestui cod etic nu este de a moraliza, ci de a responsabiliza!

Prin aderarea la acest cod etic, membrii comunității universității "ARTIFEX" vor participa la aplicarea lui și vor lua măsuri pentru a descuraja, preveni, semnaliza și corecta eventualele comportamente lipsite de etică. Evitarea oricărui fel de abuz și asigurarea unei relații mutuale între competența profesională a cadrelor didactice, libertatea academică și funcțiunile principale ale Universității, garantează privilegiile și drepturile membrilor comunității universitare și condițiile optime de pregătire profesională.

## **CONȚINUTUL CODULUI DE ETICĂ AL UNIVERSITĂȚII "ARTIFEX"**

Codul de etică identifică valori, principii și responsabilități care definesc activitatea de fiecare zi a tuturor celor implicați în viața acestei Universități.

### **A. ACTIVITATEA PROFESIONALĂ**

#### ***A.1. Principii etice generale ale comunității universitare***

**Articolul 1.** Universitatea "ARTIFEX" din București consideră că sarcina sa prioritară este protejarea și promovarea personalului didactic, a personalului didactic colaborator și a personalului administrativ, garanție a optimizării activităților de predare, acumulare și cercetare economică.

**Articolul 2.** Universitatea consideră că un atribut definitoriu al său este autoritatea de a instaura disciplina și normalitatea în cazul în care normele prezentului cod sau a celor prevăzute în Carta universității și de legile în vigoare sunt încălcate.

**Articolul 3.** În relația dintre personalul didactic, personalul administrativ, pe de o parte, și studenți, de cealaltă parte, Universitatea promovează următoarele aspecte: libertatea de exprimare, participarea la structurile universitare, schimbul liber de idei, proceduri corecte și transparente de promovare, acordarea de calificative profesionale obiective și dreptul individual de a solicita dezbateri colectiva a oricărei probleme care vizează perimetrul vieții universitare.

#### ***A.2. Libertatea academică***

**Articolul 4.** Universitatea "ARTIFEX" din București își asumă sarcina asigurării unui climat intelectual și moral liber de amestecul puterii politice, religioase sau economice, cu excepția constrângerilor de natură științifică, legală sau etică. Membrii comunității universitare se bucură de protecția față de cenzură, persecuții, manipulări, pe fondul respectării standardelor științifice și a responsabilităților profesionale.

**Articolul 5.** Pornind de la respectul pentru diferențe, trebuie evitată ca ne-etică lezarea libertății celorlalți. Parteneriatul intelectual și cooperarea, împreună cu abordarea critică sunt încurajate, indiferent de opiniile politice și de credințele religioase.

**Articolul 6.** Obiectivitatea științifică este considerată ca virtuoasă și este așezată mai presus de orice interes personal sau de grup.

**Articolul 7.** Libertatea academică va fi păstrată chiar și în condițiile în care finanțarea anumitor activități este asigurată din fonduri private.

**Articolul 8.** Libertatea academică nu poate fi îngădită decât în condițiile legii. Încălcarea dreptului la libertate de gândire și la formarea științifică, îndoctrinarea, manipularea intelectuală, morală sau spirituală sunt interzise în spațiul universității.

**Articolul 9.** Alegerea și discutarea în deplină libertate intelectuală și morală a subiectelor relevante, examinarea critica a valorilor, normelor și a practicilor sociale, cu respectarea responsabilă a curriculei sunt garantate ca libertăți ale membrilor comunității universitare.

**Articolul 10.** Sunt sancționate ca ne-etice activități precum denaturarea conținutului științific al cursurilor sau/și fabricarea rezultatelor cercetării în sensul dependenței de grupări politice, economice sau religioase.

**Articolul 11.** Scopul activităților didactice în cadrul Universității "ARTIFEX" este de a forma economiști responsabili, adaptați nevoilor economiei naționale. În acest scop, universitatea va adapta curricula potrivit nevoilor economiei naționale.

### ***A.3. Autonomia profesională***

**Articolul 12.** Universitatea "ARTIFEX" din București își asumă promovarea unui mediu cât mai adecvat realizării autonomiei profesionale. Autonomia profesională se referă la conceperea, modificarea, extinderea sau perfecționarea programelor de studiu și cercetare. De asemenea, conceptul de autonomie profesională se referă și la dreptul fiecărui membru al comunității universitare de a lua și de a pune în aplicare decizii privitoare la propria cariera academică și universitară.

**Articolul 13.** Membrii personalului didactic și nedidactic al universității, care au acces la documente și informații privind diferite aspecte ale activităților desfășurate în cadrul universității au obligația de a păstra confidențialitate cu privire la aceste documente și informații și să protejeze persoanele care nu doresc ca aceste informații să fie difuzate. Încălcarea confidențialității se sancționează ca atitudine ne-etică. Personalul didactic și administrativ este obligat să păstreze confidențialitatea cu privire la problemele care țin de viața privată a studenților și nu va disemina informația decât cu autorizarea decanatului sau rectoratului, când motivele îndreptătesc această măsură. Reglementarea este valabilă și în privința statutului marital, orientării sexuale sau handicapurilor, a domiciliului, apartenenței politice, opțiunii religioase etc.

### ***A.4. Dreptatea și echitatea***

**Articolul 14.** Membrii comunității universitare vor fi tratați corect, echitabil, drept și fără discriminare. În acest sens, orice tratament având ca rezultat încălcarea drepturilor persoanei pe criteriul rasei, vârstei, disabilității, orientării sexuale, a naționalității, etniei, categoriei sociale, stării materiale sau a mediului de proveniență sunt interzise.

**Articolul 15.** Membrii comunității universitare sunt obligați să promoveze nediscriminarea și egalitatea de șanse privind accesul la studii, la programe sau la angajare, în vederea eliminării oricărui conflicte de interese, pentru prevenirea și combaterea oricărei forme de corupție, favoritism sau nepotism.

**Articolul 16.** Nici o femeie nu poate fi defavorizată pe motiv că este însărcinată, că are copii în îngrijire, că este părinte unic, că este căsătorită sau divorțată.

**Articolul 17.** Membrii comunității universitare vor evita și elimina conflictele de interese care decurg din intersectarea mai multor tipuri de relații sau poziții de natură să afecteze judecățile și evaluările, precum și obiectivitatea acțiunilor membrilor comunității.

**Articolul 18.** Vor putea fi angajate relații de natură financiară și comercială directe sau prin intermediul unor persoane juridice de specialitate sau al celorlalți angajați, studenților sau familiilor acestora, numai în interesul universității și numai cu acordul acesteia. Este interzisă orice activitate investițională a persoanelor sus menționate în obiective în care universitatea apare ca investitor individual sau colectiv.

**Articolul 19.** Cadrele didactice și personalul administrativ vor putea desfășura activități în alte instituții de învățământ numai cu avizul universității. Această prevedere se referă și la contracte individuale sau colective de cercetare încheiate cu terțe persoane sau instituții.

**Articolul 20.** Comunitatea universitară, angajații și studenții au obligația morală de a aduce la cunoștința rectoratului orice caz, act sau fenomen de corupție individuală sau instituționalizată legat de activitatea din Universitatea "ARTIFEX" din București.

**Articolul 21.** Următoarele practici sunt interzise ca forme grave de corupție:

- traficarea examenelor de orice fel (examene la discipline, absolvire, masterat, doctorat, vânzarea, cumpărarea sau substituirea de lucrări scrise, proiecte etc) contra unor sume de bani, obiecte sau servicii;
- solicitarea de către membrii personalului universitar de bani sau cadouri, precum și tentativa de mituire sau mituirea acestora, cointeresarea sub orice alte forme;
- adunarea de fonduri de la studenți pentru cadouri sau pentru acoperirea costului meselor sau băuturilor oferite cadrelor didactice care participă la examenele de licență, la evaluarea lucrărilor de diplomă, la examenele masterale și la evaluarea lucrărilor de masterat, a dizertațiilor, referatelor etc;
- solicitarea unor servicii personale, de orice tip, de la persoane care sunt sau urmează să fie în proces de evaluare, angajare sau promovare, precum și oferirea unor astfel de servicii în schimbul bunăvoienței;
- oferirea serviciilor educaționale și/sau administrative acoperite de sarcinile persoanei respective ca membru al comunității universistare;
- favoritismul în procesul de evaluare, de angajare sau promovare, de împărțire a sarcinilor didactice ori administrative. Favoritismul nu trebuie confundat cu preferința pe bază de competențe demonstrate (angajare pe motive de competențe deosebite sau de excelența profesională, recunoscute de comunitatea specialiștilor în domeniu).

**Articolul 22.** Este interzisă folosirea sau exploatarea în interes personal sau în interesul unei alte persoane fizice sau juridice a bazei materiale și de date a universității de către angajații Universității "ARTIFEX" din București și de către oricare altă persoană aflată în raport de învățământ cu Universitatea.

#### ***A. 5. Meritul***

**Articolul 23.** Universitatea "ARTIFEX" din București recunoaște, cultivă și recompensează meritele personale și colective, care asigură realizarea misiunii sale ca instituție de învățământ academic.

**Articolul 24.** Universitatea "ARTIFEX" din București consideră meritul ca unic criteriu acceptabil de ierarhizare colectivă.

**Articolul 25.** Criteriul de stabilire a meritului studenților universității este evaluarea performanțelor la cursuri, seminarii, laboratoare, concursuri profesionale, la licențe și dizertații, în implicarea în viața asociativă, în acțiuni civice.

**Articolul 26.** Meritul cadrelor didactice se stabilește în funcție de: implicarea, dezvoltării cunoașterii și în democratizarea societății, prestigiul adus instituției și specialității în care lucrează, calitatea și actualitatea cursurilor, a seminarilor/lucrărilor practice, activității de îndrumare a studenților, calitatea publicațiilor științifice, câștigarea de granturi de dezvoltare și cercetare individuală și instituțională, implicarea în dezvoltarea facultății, evaluarea realizată de către studenți, programul de studiu, rezolvarea problemelor studenților, atitudinea față de progresul personal.

**Articolul 27.** Pentru personalul nedidactic și administrativ, meritul se stabilește în funcție de gradul, complexitatea și calitatea îndeplinirii atribuțiilor de serviciu rezultate din fișa postului.

**Articolul 28.** Pentru membrii structurilor de conducere, criteriile se referă mai ales la managementul eficient al resurselor, crearea și menținerea standardelor profesionale și morale în instituție, aplicarea riguroasă a reglementarilor legale instituționale și normelor etice, evaluarea făcută de către reprezentanții studenților, etc.

#### ***A. 6. Profesionalismul***

**Articolul 29.** Universitatea "ARTIFEX" din București cultivă un mediu competitiv și propice pentru desfășurarea unei activități de cercetare cât mai fructuoase. Aceasta presupune dezvoltarea unei curricule academice de înalt nivel, apte să conducă la dezvoltarea cunoașterii științifice, la formarea unor specialiști competitivi și la creșterea prestigiului cercetării științifice. Se încurajează și se recompensează orientarea spre calitate a demersului științific și pedagogic, a cadrelor didactice, a studenților; se promovează spiritul de inițiativă, curiozitatea științifică, eficiența și excelența profesională, dar și cea la nivel managerial și administrativ. Membrii comunității universitare acționează împotriva amatorismului, imposturii, superficialității, dezinteresului și plafonării. Sunt apreciate originalitatea și calitatea producărilor intelectuale.

**Articolul 30.** Profesionalismul se definește ca obligația morală de a lucra pentru studenți, identificarea cu profesia și cu cei din domeniu, ca dedicare față de activitatea didactică și de cercetare, ca activitate continuă pentru menținerea colegială a standardelor profesionale și prin solidaritatea oficială a membrilor corpului didactic al universității.

#### ***A.7. Onestitatea și corectitudinea intelectuală***

**Articolul 31.** Universitatea "ARTIFEX" din București apără dreptul la proprietate intelectuală. Universitatea își asumă responsabilitatea pentru dimensiunile etice ale activităților desfășurate în perimetrul său. Cercetările științifice respectă principiul beneficiului imediat sau potențial, principiul bunăstării colective și individuale, având în vedere repercusiunile posibile asupra mediului, indivizilor și societății.

**Articolul 32.** Beneficiile și plățile trebuie acordate persoanelor care au inițiat proprietatea intelectuală respectivă. În spiritul recunoașterii, recunoștinței și al onestității, trebuie menționați toți cei care au participat la diferite stadii ale cercetării și ale căror

rezultate devin publice. Universitatea trebuie să asigure tuturor membrilor comunității universitare dreptul la proprietate intelectuală.

**Articolul 33.** Este interzisă și este sancționată, conform uzanțelor și practicii în domeniu, orice fraudă intelectuală.

**Articolul 34.** Se sancționează plagierea lucrărilor de diplomă, a dizertațiilor masterale și a tezelor de doctorat. Situațiile mai sus enumerate rămân în baza de date a comisiei de etică a universității.

**Articolul 35.** Universitatea încurajează diseminarea cunoștințelor profesionale prin schimburi academice. Universitatea încurajează activitatea de reprezentare didactică și științifică internă și internațională a tuturor membrilor săi.

## **B. ACTIVITATEA EDUCAȚIONALĂ**

**Articolul 36.** Integritatea relației profesor - student constituie fundamentul misiunii educaționale a Universității "ARTIFEX" din București.

**Articolul 37.** Cadrele didactice își asumă rolul de formatori intelectuali și consilieri, demonstrând respect pentru studenți ca indivizi. Cultivarea unui comportament academic, evaluarea corectă a studenților în funcție de meritele acestora, reprezintă obiective constante ale cadrelor didactice universitare. Acestea vor evita exploatarea, hărțuirea și discriminarea studenților și vor face eforturi susținute în direcția protejării libertăților academice.

**Articolul 38.** Se interzice cu desăvârșire încurajarea și chiar existența unei relații neprincipiale care ar putea periclita integritatea procesului educațional.

### ***B.1. Tipuri de comportament inacceptabil în relația cadru didactic - student:***

**Articolul 39.** Intră în categoria obligațiilor didactice neîndeplinite: refuzul de a avea o conduită profesională didactică adecvată; abordarea unor domenii tematice fără legătură cu curricula academică; încălcarea normelor care reglementează comportamentul la cursuri și nerespectarea programei studenților pentru diferite activități; evaluarea studenților pe baza altor criterii decât cele de performanță; întârzieri nejustificate în evaluarea studenților și comunicarea rezultatelor.

**Articolul 40.** Discriminarea și hărțuirea oricărui student pe criterii politice, de rasă, religie, orientare sexuală, origine națională, statut marital, handicap și/sau condiție medicală, vârstă, cetățenie sau alte motive arbitrare sau personale.

**Articolul 41.** Uzul sau abuzul de poziție sau putere a cadrului didactic pentru a influența raționamentele sau conștiința unui student din motive arbitrare sau personale.

### ***B.2. Relațiile colegiale ale cadrelor didactice și tipuri de comportament inacceptabil***

**Articolul 42.** Cadrele didactice au obligații care decurg din apartenența la comunitatea universitară. Membrii comunității universitare nu trebuie să facă discriminări sau să se hărțuiască; ei trebuie să își poarte respect reciproc și să apere libertatea academică a colegilor lor. Obiectivitatea în aprecieri și disponibilitatea la critică sunt necesare. În acest scop, se interzice efectuarea evaluării competenței profesionale a unor colegi pe baza altor criterii decât performanța profesională, meritul, rezultatele profesionale; orice tip de discriminare; încălcarea unor reguli de confidențialitate.

### ***B.3. Relațiile cadrelor didactice cu comunitatea***

**Articolul 43.** Cadrele didactice au aceleași drepturi și obligații ca toți ceilalți cetățeni. Ei au libertate de opinie și atitudine politică, în calitate de persoană privată. Se interzic următoarele situații: prezentarea propriilor opinii ca aparținând universității ca instituție și refuzul de a participa, amânarea sau blocarea unor acțiuni umanitare care se impun în cazuri excepționale: calamități naturale sau tehnologice, conflicte armate etc.

## **C. STUDENȚII ȘI ALȚI BENEFICIARI AI PROCESULUI DIDACTIC**

**Articolul 44.** Studenții, masteranzii, doctoranzii au obligația de a folosi spațiile de învățământ, sociale și de relaxare cu maximum de diligență. Se va sancționa prejudiciul produs cu rea voință în decursul unei activități didactice.

### ***C.1. Sunt interzise în incinta spațiilor de învățământ, căminelor, birourilor***

**Articolul 45.** Distrugerea, incendierea, efectuarea unor lucrări fără autorizații sau orice alte modificări aduse clădirilor, instalațiilor, utilajelor.

**Articolul 46.** Consumul de substanțe psihotrope sau de alcool.

**Articolul 47.** Organizarea jocurilor de noroc sau/și a pariurilor.

**Articolul 48.** Întreținerea de raporturi sexuale organizate sau sporadice, ca și deținerea de materiale pornografice.

### ***C.2. În cadrul procesului formativ, se interzice***

**Articolul 49.** Uzul și consultarea de materiale neautorizate sau contrare curriculei universitare.

**Articolul 50.** Copiatul sub orice formă sau favorizarea acestuia.

**Articolul 51.** Uzul telefoanelor mobile și al oricăror mijloace electronice cu intenția de a frauda examenul.

**Articolul 52.** Folosirea Internet-ului în scopuri improprii sau în scopul fraudării procesului de învățământ.

**Articolul 53.** Colaborarea în vederea rezolvării problemelor supuse examinării.

**Articolul 54.** Falsificarea, copierea sau alterarea rezultatelor cercetării.

**Articolul 55.** Solicitarea de recomandări, adeverințe, dovezi bazate pe situații nereale.

**Articolul 56.** Fabricarea sau recurgerea la acte medicale sau la situații de urgență nereale, în vederea justificării absenței de la examen sau a extinderii perioadei de examinare.

**Articolul 57.** Furtul de materiale academice: cărți, note de curs și/sau suportul electronic ce reproduce materialul didactic.

## D. TRANSPARENȚA

**Articolul 58.** Universitatea "ARTIFEX" din București respectă principiul transparenței tuturor categoriilor de informații care interesează membrii comunității universitare, potențiali candidați, absolvenții, instituțiile cu care colaborează și publicul larg, asigurând prin toate canalele de diseminare o informare consistentă și corectă. În acest mod se facilitează egalitatea de șanse în competiție și accesul echitabil la resursele universității. Este interzisă ascunderea, falsificarea sau denaturarea informațiilor la care au dreptul membrii comunității universitare și publicul larg.

**Articolul 59.** Criteriile de selecție pentru ocuparea posturilor didactice și administrative trebuie precizate cu rigurozitate și claritate, fiind respectate prevederile legale și fiind asigurată publicarea acestora. Este interzis ca examenele de promovare și interviurile să conțină întrebări privind relațiile personale și viața privată a candidaților, statutul civil sau istoriile personale.

**Articolul 60.** Studenții și ceilalți beneficiari ai procesului formativ au dreptul la informații clare despre criteriile de evaluare la examene, colocvii, chiar de la începutul procesului didactic, precum și la explicații privind calificativele obținute.

**Articolul 61.** Este obligatorie respectarea normelor de repartizare a studenților în cămine.

## E. RESPONSABILITATEA PERSONALĂ, PROFESIONALĂ ȘI SOCIALĂ

**Articolul 62.** Universitatea "ARTIFEX" din București își încurajează membrii să se distingă prin activitate susținută și implicare în problemele profesionale și publice, prin colegialitate și responsabilitate. Programele și activitățile universitare trebuie orientate către nevoile societății. Atunci când membrii săi reprezintă public Universitatea, ei trebuie să respecte standardele etice și profesionale.

**Articolul 63.** Universitatea "ARTIFEX" garantează drepturile membrilor comunității universitare. Sunt interzise: dezinformarea, calomnierea, denigrarea publică a programelor și a persoanelor din universitate de către membrii propriei comunități universitare. Sunt considerate ca indezirabile și sunt descurajate: comportamentele care denotă cinism, invidie, vanitate, lipsă de amabilitate, dezinteres, indiferență sistematică față de cererile studenților, ale cadrelor didactice și ale personalului auxiliar, nepăsarea, în cazuri care afectează major desfășurarea procesului de învățământ, de cercetare etc.

## F. RESPECTUL ȘI TOLERANȚA

**Articolul 64.** Universitatea "ARTIFEX" din București promovează respectul demnității fiecărui membru, într-un climat liber de orice umilire, exploatare, hărțuire, atitudini disprețuitoare, amenințare sau intimidare. Universitatea aderă la conceptul toleranței față de diferențele dintre oameni, opinii, credințe și preferințe intelectuale.

**Articolul 65.** Din respect față de etica universitară, sunt acceptate și încurajate acele atitudini critice sau de dezacord față de acțiunile unei persoane sau ale unui grup, care sunt însoțite de comportamente agresive sau injurioase, manifestate în cursul activităților desfășurate în spațiul universității.



***Prezentul Cod de etică al Universității «Artifex» din București a fost elaborat în conformitate cu Ordinul 4492/ 6.07.2005 al Ministrului Educației și Cercetării și a fost adoptat în ședința Senatului Universității din data de 20 septembrie 2005.***

Rector,  
Prof. univ.dr. Dan Cruceru